

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 40824

гр. София, 18.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в закрито заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

като разглежда докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Частно гражданско дело № 20241110112543 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 410 ГПК.

Образувано е по заявление на „Ай Тръст“ ЕООД срещу Е. Е. З., ЕГН: ***** за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за следните суми, представляващи задължения по договор за кредит № 2726722 от 15.02.2023 г., сключен с Кредисимо ЕАД, погасени чрез плащане от заявителя в качеството му на поръчител на длъжника по договор за предоставяне на поръчителство от същата дата.

Съгласно изискванията на чл. 410, ал.3 ГПК са приложени договорът за потребителски кредит, договорът за предоставяне на поръчителство, както и приложимите общи условия. С оглед разпоредбата на чл.411, ал.2, т. 2 и т.3 ГПК, когато искането е в противоречие със закона или с добрите нрави, както и когато се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това, заповед за изпълнение не се издава за тези вземания. Във връзка с това съдът следва да разгледа наличието на противоречие на договора със закона или добрите нрави, респективно – дали е налице обоснована вероятност за неравноправност на клаузите на представения договор, по който длъжникът има качеството потребител.

Съдът намира, че следва да откаже издаването на заповед за сумата от 295,48 лева – възнаграждение по договор за поръчителство, за сумата от 26,59 лева, представляваща лихва за забава дължима върху възнаграждението по договора за поръчителство за периода от 01.04.2023 г. до 07.02.2024 г., за сумата от 1528,11 лева, представляваща договорна възнаградителна лихва върху главницата по договора за кредит за периода от 15.02.2023 г. до 07.02.2024 г. и за сумата от 134,71 лева, представляваща законна лихва за забава по договора за кредит за периода от 01.04.2023 г. до 07.02.2024 г.

По отношение на претендираното възнаграждение по договор за поръчителство и лихва върху него:

На основание клаузата на чл. 4, ал. 1 от договора за потребителски кредит и посоченото от длъжника в заявлението за отпускане на кредит, страните са договорили, че кредитополучателят се задължава да предостави един от посочени видове

обезпечения, в това число и поръчителство. В случая е представен договор за предоставяне на поръчителство, сключен между „Ай Тръст“ ЕООД, от една страна в качеството на поръчител, и длъжника, от друга страна в качеството на потребител. По силата на договора поръчителят се задължава да сключи с „Кредисимо“ АД договор за поръчителство, като отговаря солидарно за задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението. По силата на договора за поръчителство „АЙ ТРЪСТ“ ЕООД поело задължение да обезпечи пред „Крдисимо“ ЕАД задълженията на длъжника по договора за кредит, а длъжникът се задължил да му заплати възнаграждение от 4745,45 лева, платимо на вноски съгласно приложен погасителен план – чл. 8, ал. 2 вр. Приложение № 1 от договора за поръчителство. В изпълнение на този договор заявителят е сключил договор за поръчителство с „Кредисимо“ АД, като се е задължил солидарно за сумите по договора за потребителски кредит.

Предвид изложеното и констатациите при извършена служебна справка в Търговският регистър по партидата на заявителя се установява, че сключеният договор за поръчителство е с юридическо лице, което е предварително одобрено от кредитора по договора за заем и което се явява свързано с него лице, доколкото същият е едноличен собственик на капитала на дружеството поръчител. Последното налага извода, че на заемателя не е предоставено право на избор и възможност за индивидуално договаряне, респективно сключването на договора за поръчителство не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие в правата между потребителя и търговеца. Същият има за цел да обезщети вредите от фактическа неплатежоспособност на длъжника, които кредиторът би могъл да претърпи при неплатежоспособност и липса на обезпечение, което влиза в противоречие с предвиденото в чл.16 ЗПК изискване към доставчика на финансова услуга да оцени сам платежоспособността на потребителя и да предложи добросъвестно цена за ползване на заетите средства, съответна на получените гаранции. Обвързването на възможността за отпускане на кредит с възмезден договор за поръчителство със свързано с кредитора лице, на практика прехвърля върху кредитополучателя финансовата тежест за изпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на кандидатстващите за кредит, за което на кредитора не се дължат такси по силата на чл.10а, ал.1 и ал.2 ЗПК. Изложеното налага извода, че претендираното вземане, се основава на неравноправна за потребителя клауза, която се явява нищожна по смисъла на чл.146, ал.1 ЗЗП. Със сключването на договор за поръчителство се цели едно допълнително оскъпяване на договора за кредит, допълнително възнаграждение на кредитодателя, което е уговорено по друго правоотношение, единствено с цел да се избегнат ограниченията на чл.19, ал.4 ГПК, което от своя страна води до недействителност на договора за поръчителство, респективно на уговорената в него клауза за заплащане на възнаграждение на основание чл.26, ал.1, пр.2, вр. с чл.19, ал.4 ЗПК. Вън от вече изложеното следва да се държи сметка, че съгласно нормата на чл. 33, ал.1 и 2 ЗПК при забава на потребителя, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата и обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва. Уговореното възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство, чието заплащане е обусловено от просрочието на главните задължения, по своето същество е заобикаляне на ограничението на императивната норма на чл. 33 ЗПК и води до оскъпяване на кредита и неоснователното обогатяване на кредитора.

Поради неоснователност на заявлението в частта, в която се иска присъждане на възнаграждение за поръчителство, неоснователно се явява и акцесорното искане за присъждане на лихва за забава върху него.

По отношение на претендираната договорна възнаградителна лихва по договора за кредит и лихвата за забава по договора за кредит:

Уговорените допълнителни възнаграждение по договора за поръчителство представлява разход по договора за кредит, който следва да бъде включен при изчисляването на годишния процент на разходите като индикатор за общото оскъпяване на договора за кредит – арг. чл. 19, ал. 1 и ал. 2 ЗПК. Този извод следва от дефинитивната разпоредба на § 1, т. 1 ДР ЗПК, според която „Общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Съобразно императивната правна норма на чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерски съвет на Република България, което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Клаузите в договор, надвишаващи определените по ал. 4 размери са нищожни – арг. чл. 19, ал. 5 ЗПК. В настоящия случай невключването на допълнителното възнаграждение в размера на ГПР води до нарушение на императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 ЗПК, а това от своя страна обуславя нищожност на уговорката за плащането им (арг. чл. 19, ал. 5 ЗПК) и липса на основание за дължимост на тези вземания. Вписаните в договора и Приложение № 1 към него параметри на ГПР не кореспондират на изискуемото съдържание по чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК - годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя. Обявеният ГПР е в размер на 42,26 %, като действителният такъв, след като се прибави уговореното възнаграждение за поръчител в размер на 4745,45 лева, надхвърля многократно допустимия максимален размер съобразно 19, ал. 4 ЗПК. Тази част от сделката е особено съществена за интересите на потребителите, тъй като целта на уредбата на годишния процент на разходите по кредита е чрез императивни норми да се уеднакви изчисляването и посочването му в договора и това да служи за сравнение на кредитните продукти, да ориентира икономическия избор на потребителя и да му позволи да прецени обхвата на поетите от него задължения. Затова и неяснотите, вътрешното противоречие или подвеждащото оповестяване на това изискуемо съдържание законодателят урежда като порок от толкова висока степен, че изключва валидността на договарянето - чл. 22 ЗПК. В този смисъл като не е оповестил действителен ГПР в договора за кредит кредитодателят е нарушил изискванията на закона и не може да се ползва от уговорената сделка, което обосновава извод за недействителност на договора за паричен заем на основание чл. 22 от ЗПК, поради неспазването на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК (в този смисъл са *Решение № 261440 от 04.03.2021 г. по в.гр.д. № 13336/2019 г. по описа на СГС, II-А въззивен състав, Решение № 24 от 10.01.2022 г. по в.гр.д. № 7108/2021 г. по описа на СГС, III-Б въззивен състав* и др.).

По арг. от чл. 23 ЗПК, когато съдът е достигнал до извод за недействителност на договора за потребителски кредит, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК заявлението за издаване на заповед за изпълнение следва да бъде отхвърлено по отношение на всички претенции на заявителя, различни от главницата по договора за кредит, като заповед за изпълнение бъде издадена само за претендираната като оставаща чиста стойност на

кредита, без да бъде присъждана законна лихва върху нея. В този смисъл е напр. и *Определение № 15563/21.12.2023 г. по в. ч. гр. дело № 14115/2023 г. по описа на СГС*

На заявителя следва да се присъдят разноси, пропорционално на уважената част от заявлението.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, с вх. № 68846/29.02.2024 г. от „АЙ ТРЪСТ“ ЕООД ЕИК: 203508899 срещу Е. Е. З., ЕГН: ***** **в частта**, в която е поискано издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за: сумата от 295,48 лева – възнаграждение по договор за поръчителство от 15.02.2023 г., за сумата от 26,59 лева, представляваща лихва за забава дължима върху възнаграждението по договора за поръчителство за периода от 01.04.2023 г. до 07.02.2024 г., за сумата от 1528,11 лева, представляваща договорна възнаградителна лихва върху главницата по договора за кредит № 2726722/15.02.2023 г. за периода от 15.02.2023 г. до 07.02.2024 г., за сумата от 134,71 лева, представляваща законна лихва за забава по договора за кредит за периода от 01.04.2023 г. до 07.02.2024 г., както и за присъждане на законна лихва върху главницата по договора за кредит, считано от подаване на заявлението по чл. 410 ГПК.

УКАЗВА на заявителя, че може да предяви осъдителен иск за вземанията, по отношение на които заявлението е отхвърлено, пред компетентния да го разгледа съд, в едномесечен срок от съобщението, като до внесе държавна такса, съгласно чл.1 от Тарифа за таксите, които се събират от съдилищата по ГПК.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис от него на заявителя.

Препис от разпореждането да се връчи на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____